

Olimpiada de Matematică – etapa locală- Galați
12 februarie 2011

Clasa a IX-a

Problema 1.

Să se determine numerele naturale nenule distincte a, b, c pentru care $\frac{1}{a \cdot b} + \frac{1}{a \cdot c} + \frac{1}{b \cdot c} \in \mathbb{N}$.

Dudău Mitică, profesor, Galați

Problema 2.

Să se rezolve în \mathbb{R} ecuația: $\{x\} + \{3 \cdot x\} + \left\{ \frac{2 \cdot x + 1}{2} \right\} = \{2 \cdot x\} + \left\{ \frac{3 \cdot x + 1}{3} \right\} + \left\{ \frac{3 \cdot x + 2}{3} \right\}$, unde s-a notat prin $\{a\}$ partea fracționară a numărului real a .

Dumitru și Rodica Balan, profesori, Galați

Problema 3.

Fie șirul de numere naturale $(c_n)_{n \in \mathbb{N}^*}$ definit astfel: $c_n =$ cel mai mic întreg de forma 3^k mai mare sau egal cu n , $(\forall) n \in \mathbb{N}^*, k \in \mathbb{N}$. Notăm cu $S_n = c_1 + c_2 + \dots + c_n, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

- a). Să se calculeze S_1, S_3, S_9, S_{27} și S_{29} ;
- b). Să se calculeze $S_n, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

Problemă prelucrată de **Guiță Visilina, profesor, Galați**

Problema 4.

Fie patrulaterul convex $ABCD$.

- a). Dacă M, N, P, Q sunt respectiv mijloacele laturilor $(AB), (BC), (CD)$ și (DA) , iar punctele E și F sunt respectiv mijloacele diagonalelor $(AC), (BD)$ atunci dreptele MP, NQ și EF sunt concurente.
- b). Dacă G_1, G_2, G_3, G_4 sunt respectiv centrele de greutate ale triunghiurilor $\triangle BCD, \triangle ACD, \triangle ABD$ și $\triangle ABC$, atunci dreptele AG_1, BG_2, CG_3, DG_4 sunt concurente.

Problemă selectată de **Guiță Visilina, profesor, Galați**

Notă Toate problemele sunt obligatorii
Timp efectiv de lucru 3 ore
Fiecare problemă se notează cu puncte de la 0 la 7

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

12 februarie 2011

Clasa a IX-a

Barem de evaluare

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
1.	Din a, b, c numere naturale nenule, distincte $\Rightarrow \frac{1}{a \cdot b} \leq \frac{1}{2}; \frac{1}{a \cdot c} \leq \frac{1}{2}; \frac{1}{b \cdot c} \leq \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1}{a \cdot b} + \frac{1}{a \cdot c} + \frac{1}{b \cdot c} \leq \frac{3}{2}$. Dar $\frac{1}{a \cdot b} + \frac{1}{a \cdot c} + \frac{1}{b \cdot c} \in \mathbb{N} \Rightarrow \frac{1}{a \cdot b} + \frac{1}{a \cdot c} + \frac{1}{b \cdot c} = 1$.	2p
	Presupunem, fără a restrânge generalitatea problemei că $a < b < c$; Dacă $a \geq 2 \Rightarrow \frac{1}{a \cdot b} \leq \frac{1}{6}; \frac{1}{a \cdot c} \leq \frac{1}{8}; \frac{1}{b \cdot c} \leq \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{1}{a \cdot b} + \frac{1}{a \cdot c} + \frac{1}{b \cdot c} \leq \frac{3}{8} < 1$ (nu convine) $\Rightarrow a < 2$ Cum $a \in \mathbb{N}^* \Rightarrow a = 1$, iar relația (1) devine: $\frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{b \cdot c} = 1$ (2).	3p
	Dacă $b > 2 \Rightarrow c > 3 \Rightarrow \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{b \cdot c} < \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6} = 1$ (contrazice relația (2)) $\Rightarrow b = 2$. Relația (2) devine $\frac{1}{2} + \frac{1}{c} + \frac{1}{2 \cdot c} = 1 \Rightarrow c = 3$. Așadar $a = 1; b = 2; c = 3$.	2p
2.	Ecuția dată se scrie astfel: $x - [x] = \left([x] + \left[x + \frac{1}{2} \right] - [2x] \right) - \left([x] + \left[x + \frac{1}{3} \right] + \left[x + \frac{2}{3} \right] - [3x] \right) + \frac{1}{2}$	2p
	Din identitatea lui Hermite, $[x] + \left[x + \frac{1}{n} \right] + \left[x + \frac{2}{n} \right] + \dots + \left[x + \frac{n-1}{n} \right] - [nx] = 0, \forall x \in \mathbb{R}, \forall n \in \mathbb{N}^*,$	2p

	<p>ecuația obținută devine</p> $x - [x] = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \{x\} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x \in \left\{ k + \frac{1}{2} \mid k \in \mathbb{Z} \right\}$	3p
	$c_1 = 3^0; S_1 = 1; c_2 = c_3 = 3^1; S_3 = S_1 + c_2 + c_3 = 1 + 2 \cdot 3^1 = 7;$ $c_4 = c_5 = c_6 = c_7 = c_8 = c_9 = 3^2;$ $S_9 = S_{3^2} = 1 + 2 \cdot 3^1 + (3^2 - 3^1) \cdot 3^2 = 1 + 2 \cdot 3^1 + 2 \cdot 3^3 = 1 + 2 \cdot (3^1 + 3^3) = 61;$ $c_{10} = c_{11} = \dots = c_{27} = 3^3;$ $S_{27} = S_{3^3} = 3^0 + 2 \cdot 3^1 + 6 \cdot 3^2 + 18 \cdot 3^3 = 3^0 + 2 \cdot (3^1 + 3^3 + 3^5) = 547.$ $S_{29} = S_{27} + c_{28} + c_{29} = S_{27} + 3^4 + 3^4 = S_{3^3} + 2 \cdot 3^4 = 547 + 162 = 709.$	3p
3.	<p>b). Cazul $n = 3^p, p \in \mathbb{N}^*$.</p> <p>Numărul termenilor șirului $(c_n)_{n \in \mathbb{N}^*}$, $3^k < c_n \leq 3^{k+1}$, este</p> $3^{k+1} - 3^k = 2 \cdot 3^k, (\forall) k \in \mathbb{N}^*.$ <p>Așadar obținem:</p> $S_{3^p} = c_1 + (c_2 + c_3) + (c_4 + c_5 + \dots + c_9) + \dots + (c_{3^{p-1}+1} + c_{3^{p-1}+2} + \dots + c_{3^p}) =$ $= 3^0 + (3^1 - 3^0) \cdot 3 + (3^2 - 3^1) \cdot 3^2 + (3^3 - 3^2) \cdot 3^3 + \dots + (3^p - 3^{p-1}) \cdot 3^p$ $= 3^0 + 2 \cdot 3^1 + 2 \cdot 3^3 + 2 \cdot 3^5 + \dots + 2 \cdot 3^{2p-1} = 3^0 + 2 \cdot 3^1 \cdot \frac{(3^2)^p - 1}{3^2 - 1} = \frac{3^{2p+1} + 1}{4}.$	2p
	<p>Cazul $n = 3^p + q$ unde $0 < q < 3^{p+1} - 3^p = 2 \cdot 3^p$, $q, p \in \mathbb{N}^*$.</p> <p>Atunci $S_{3^p+q} = S_{3^p} + c_{3^p+1} + c_{3^p+2} + \dots + c_{3^p+q} = S_{3^p} + q \cdot 3^{p+1} = \frac{3^{2p+1} + 1}{4} + q \cdot 3^{p+1}$.</p>	2p
4.	<p>a). Patrulaterul $MNPQ$ este paralelogram. Fie $MP \cap NQ = \{O\}$.</p> <p>În $\triangle OAC$: \overrightarrow{OE} vector mediana $\Rightarrow \overrightarrow{OE} = \frac{1}{2} \cdot (\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC})$</p> <p>În $\triangle OBD$: \overrightarrow{OF} vector mediana $\Rightarrow \overrightarrow{OF} = \frac{1}{2} \cdot (\overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD})$</p> $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} = 2 \cdot \overrightarrow{OM};$ $\overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD} = 2 \cdot \overrightarrow{OP}$ $\overrightarrow{OE} + \overrightarrow{OF} = \frac{1}{2} \cdot (\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OD}) = \overrightarrow{OM} + \overrightarrow{OP} = \vec{0} \Rightarrow \overrightarrow{OE} = -\overrightarrow{OF} \Rightarrow \overrightarrow{OE} = \overrightarrow{FO}$ <p>E, O, F puncte coliniare si $[EO] \equiv [OF]$.</p>	3p

	<p>b).</p> <p>Din ipoteză $\Rightarrow \overrightarrow{DG_1} = 2 \cdot \overrightarrow{G_1N} \Rightarrow \overrightarrow{OG_1} = \frac{1}{3} \cdot \overrightarrow{OD} + \frac{2}{3} \cdot \overrightarrow{ON} \Rightarrow \overrightarrow{OG_1} = \frac{1}{3} \cdot \overrightarrow{OD} + \frac{1}{3} \cdot \overrightarrow{OB} + \frac{1}{3} \cdot \overrightarrow{OC} \Rightarrow$</p> <p>$\overrightarrow{OG_1} = \frac{1}{3} \cdot \overrightarrow{AO} \Rightarrow A, O, G_1$ coliniare $\Rightarrow O \in AG_1$;</p> <p>Analog, se demonstrează că $O \in BG_2$; $O \in CG_3$; $O \in DG_4$;</p> <p>Așadar, $AG_1 \cap BG_2 \cap CG_3 \cap DG_4 = \{O\}$.</p>	4p
--	--	-----------

Olimpiada de Matematică – etapa locală- Galați
12 februarie 2011

Clasa a X-a

Problema 1.

Fie funcția $f : [0;4] \rightarrow [1;5]$, $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+1}, & x \in [0;3] \\ 3 \cdot x - 7, & x \in (3;4] \end{cases}$.

Să se demonstreze că funcția f este bijectivă și să se determine f^{-1} .

Problemă selectată de Zamfir Romeo, profesor, Galați

Problema 2.

Să se rezolve în \mathbb{R}^* ecuația $x \cdot 2011^{\frac{1}{x}} + \frac{1}{x} \cdot 2011^x = 4022$

Veronica Grigore, profesor, Galați

Problema 3.

Fie $z \in \mathbb{C}$, $|z| = 1$. Să se demonstreze că:

$$|1 + 1005z^{2010}| + |1 - z^{2011}| + |1 + 1006z^{2011}| + |1 + z^{2012}| \geq 2011.$$

Antohe Florin, profesor, Galați

Problema 4.

Fie $D \subset [0;1]$ o mulțime cu cel puțin 9 elemente, $a, b \in \mathbb{R}_+^*$, $2 \cdot a + b = 2$ și funcția $f : D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = a \cdot x^2 + b \cdot x + 2008$. Să se arate că există $\alpha, \beta \in D$, $\alpha \neq \beta$ astfel încât $|f(\alpha) - f(\beta)| \leq \frac{1}{4}$.

Romeo Zamfir, profesor, Galați

Notă Toate problemele sunt obligatorii
Timp efectiv de lucru 3 ore
Fiecare problemă se notează cu puncte de la 0 la 7

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

12 februarie 2011

Clasa a X-a

Barem de evaluare

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
1.	<p>Fie funcțiile $g : [0;3] \rightarrow [1;5]$, $g(x) = \sqrt{x+1}$ și $h : (3;4) \rightarrow [1;5]$, $h(x) = 3 \cdot x - 7$.</p> <p>Funcția f este injectivă dacă și numai dacă (funcția g este injectivă) și (funcția h este injectivă) și $\text{Im } g \cap \text{Im } h = \emptyset$.</p> <p>Funcția f este surjectivă dacă și numai dacă $\text{Im } g \cup \text{Im } h = [1;5]$.</p> <p>$\text{Im } g = [1;2]$ și $\text{Im } h = (2;5]$</p> <p>Funcția f este bijectivă $\Leftrightarrow f$ inversabilă.</p>	5p
	$f^{-1} : [1;5] \rightarrow [0;4], f^{-1}(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x \in [1;2] \\ \frac{x+7}{3}, & x \in (2;5] \end{cases}$	2p
2.	<p>Dacă $x < 0$, atunci membrul stâng este < 0, ceea ce nu este posibil, deci $x > 0$.</p>	1p
	<p>Din inegalitatea mediilor avem:</p> $x \cdot 2011^{\frac{1}{x}} + \frac{1}{x} \cdot 2011^x \geq 2\sqrt{x \cdot 2011^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{1}{x} \cdot 2011^x} = 2\sqrt{2011^{\frac{1}{x}+x}}$	3p
	<p>Aplicând inegalitatea mediilor numerelor $\frac{1}{x}$ și $x \Rightarrow \frac{1}{x} + x \geq 2 \Rightarrow$</p> $x \cdot 2011^{\frac{1}{x}} + \frac{1}{x} \cdot 2011^x \geq 2\sqrt{2011^2} = 4022; \text{ egalitate pentru } x = 1.$	3p
3.	<p>Ținând cont că $z = 1$ scriem inegalitatea sub forma:</p> $ z + 1005z^{2011} + -z + z^{2012} + 1 + 1006z^{2011} + -1 - z^{2012} \geq 2011.$	3p

	<p>Aplicând inegalitatea modulelor se obține că:</p> $\left z + 1005z^{2011}\right + \left -z + z^{2012}\right + \left 1 + 1006z^{2011}\right + \left -1 - z^{2012}\right \geq$ $\geq \left z + 1005z^{2011} - z + z^{2012} + 1 + 1006z^{2011} - 1 - z^{2012}\right = \left 2011z^{2011}\right = 2011.$	4p
4.	<p>Considerăm o partiție cu 8 mulțimi a intervalului $[0;1]$ formată din următoarele intervale $\left[0; \frac{1}{8}\right), \left[\frac{1}{8}; \frac{2}{8}\right), \left[\frac{2}{8}; \frac{3}{8}\right), \dots, \left[\frac{7}{8}; 1\right]$. Având în vedere că $D \subset [0;1]$ și faptul că D are cel puțin 9 elemente, folosind principiul lui Dirichlet, rezultă există $\alpha, \beta \in D, \alpha \neq \beta$ conținute în același interval din partiție.</p>	2p
	<p>Prin urmare, $\alpha - \beta \leq \frac{1}{8} \Leftrightarrow 2 \cdot \alpha - \beta \leq \frac{1}{4}$, inegalitate notată cu (1).</p>	2p
	<p>Dar, $f(\alpha) - f(\beta) = \alpha - \beta \cdot (a \cdot (\alpha + \beta) + b) \leq \alpha - \beta \cdot (a \cdot 2 + b) = 2 \cdot \alpha - \beta$, inegalitate notată cu (2). Din (1) și (2) rezultă că $f(\alpha) - f(\beta) \leq \frac{1}{4}$ și, astfel, problema este rezolvată.</p>	3p

Olimpiada de Matematică – etapa locală- Galați
12 februarie 2011

Clasa a XI-a

Problema 1.

Să se calculeze și să se discute după valorile parametrului real m

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt{x^2 - 2x - 1} + \sqrt[3]{x^3 - 3x^2 - 2} + \sqrt[4]{x^4 - 4x^3 - 3} + \dots + \sqrt[2011]{x^{2011} - 2011x^{2010} - 2010} + 2010mx \right).$$

Rodica și Dumitru Balan, profesori, Galați

Problema 2.

Fie șirul de numere reale $(x_n)_{n \geq 1}$ mărginit și $2 \cdot x_{n+2} + x_n \leq 3 \cdot x_{n+1}$, $(\forall) n \in \mathbb{N}^*$. Să se demonstreze că șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ este convergent.

Duma Iuliana, profesor, Galați

Problema 3.

Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 2011 & -2011 \\ 2011 & 1 & 0 \\ 2011 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Să se calculeze A^n , $n \in \mathbb{N}^*$.

Antohe Florin, profesor, Galați

Problema 4.

Se consideră matricea $A \in M_2(\mathbb{C})$ cu proprietățile:

i). $\text{Tr } A = \sqrt{502}$

ii). $\det A = 4 + \sqrt{3}$.

Să se calculeze $\det(A^2 + 4 \cdot I_2)$.

($\text{Tr } A =$ urma matricei A).

Totolici Mihai, profesor, Galați

Notă Toate problemele sunt obligatorii
Timp efectiv de lucru 3 ore
Fiecare problemă se notează cu puncte de la 0 la 7

Olimpiada de Matematică – etapa locală- Galați
12 februarie 2011

Clasa a XII-a

Problema 1.

Să se determine primitivele funcției $f : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \arccos(\cos 2x)$.

Rodica și Dumitru Balan, profesori, Galați

Problema 2.

Fie $I_n = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{1 + \sin^n x} dx$, $n \geq 1$.

- Să se calculeze I_1 ;
- Să se arate că șirul $(I_n)_{n \geq 1}$ este convergent și să se calculeze limita lui.

Conf. dr. Jenică Crînganu, Universitatea Galați

Problema 3.

Pe mulțimea $G=[0,1)$ se definește legea de compoziție $x * y = \{x + y\}$, $\forall x, y \in G$, unde $\{a\}$ este partea fracționară a lui $a \in \mathbb{R}$.

- Să se demonstreze că $(G, *)$ este grup abelian.
- Dacă $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ și $G_n = \left\{0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n-1}{n}\right\} \subset G$, să se demonstreze că $(G_n, *)$ este subgrup al grupului $(G, *)$.
- Să se rezolve ecuația $x^2 * x = \frac{1}{2}$, $x \in G$.

Problemă selectată de Guiță Visilina, profesor, Galați

Problema 4.

Să se rezolve în $M_2(\mathbb{Z}_3)$ ecuația $X^{2012} = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{1} \end{pmatrix}$.

Guiță Visilina, profesor, Galați

Notă Toate problemele sunt obligatorii
Timp efectiv de lucru 3 ore
Fiecare problemă se notează cu puncte de la 0 la 7

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

12 februarie 2011

Clasa a XI-a

Barem de evaluare

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
	$\lim_{x \rightarrow \infty} \left[x \cdot \left(\sqrt{1 - \frac{2}{x} - \frac{1}{x^2}} + \sqrt[3]{1 - \frac{3}{x} - \frac{2}{x^3}} + \sqrt[4]{1 - \frac{3}{x} - \frac{3}{x^4}} + \dots + \sqrt[2011]{1 - \frac{2011}{x} - \frac{2010}{x^{2011}}} + 2010m \right) \right] =$ $= \begin{cases} -\infty, & m \in (-\infty; -1) \\ \infty \cdot 0 (\text{caz exceptat}), & m = -1 \\ \infty, & m \in (-1; \infty) \end{cases}$	3p
1.	<p>Dacă $m = -1$ atunci :</p> $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt{x^2 - 2x - 1} + \sqrt[3]{x^3 - 3x^2 - 2} + \sqrt[4]{x^4 - 4x^3 - 3} + \dots + \sqrt[2011]{x^{2011} - 2011x^{2010} - 2010} - 2010x \right) =$ $\lim_{x \rightarrow \infty} \left[\left(\sqrt{x^2 - 2x - 1} - x \right) + \left(\sqrt[3]{x^3 - 3x^2 - 2} - x \right) + \dots + \left(\sqrt[2011]{x^{2011} - 2011x^{2010} - 2010} - x \right) \right] =$ $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2x - 1}{\sqrt{x^2 - 2x - 1} + x} + \frac{-3x^2 - 2}{\sqrt[3]{(x^3 - 3x^2 - 2)^2} + x \cdot \sqrt[3]{x^3 - 3x^2 - 2} + x^2} + \dots +$ $\frac{-2011x^{2010} - 2010}{\sqrt[2011]{(x^{2011} - 2011x^{2010} - 2010)^{2010} + \dots + x^{2009} \cdot 2011 \sqrt[2011]{(x^{2011} - 2011x^{2010} - 2010)} + x^{2010}}} =$ $= - \left(\underbrace{1 + 1 + \dots + 1}_{\text{de } 2010 \text{ ori}} \right) = -2010$	4p
2.	<p>Relația $2 \cdot x_{n+2} + x_n \leq 3 \cdot x_{n+1}$ se poate scrie convenabil astfel: $2 \cdot x_{n+2} - x_{n+1} \leq 2 \cdot x_{n+1} - x_n$.</p> <p>Dacă notăm $y_n = 2 \cdot x_{n+1} - x_n$, atunci $y_{n+1} \leq y_n$, $(\forall) n \in \mathbb{N}^*$, deci șirul $(y_n)_{n \geq 1}$ este descrescător.</p> <p>Cum $(x_n)_{n \geq 1}$ este mărginit, rezultă că există $M \in \mathbb{R}^*$, astfel încât $x_n \leq M$, $(\forall) n \in \mathbb{N}^*$ și $y_n \leq 2 \cdot x_{n+1} + x_n \leq 3 \cdot M$. Deci șirul $(y_n)_{n \geq 1}$ este descrescător și mărginit și conform teoremei lui Weierstrass, converge la marginea lui inferioară. Notăm $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = y$, $y \in \mathbb{R}$.</p>	2p

	<p>Să demonstrăm că $(x_n)_{n \geq 1}$ este convergent.</p> $y_n = 2 \cdot x_{n+1} - x_n \Rightarrow$ $\left. \begin{array}{l} \frac{1}{2} \cdot y_{n-1} = x_n - \frac{1}{2} \cdot x_{n-1} \\ \frac{1}{2^2} \cdot y_{n-1} = \frac{1}{2} x_{n-1} - \frac{1}{2^2} \cdot x_{n-2} \\ \dots \\ \frac{1}{2^{n-1}} \cdot y_1 = \frac{1}{2^{n-2}} x_2 - \frac{1}{2^{n-1}} \cdot x_1 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{1}{2} \cdot y_{n-1} + \frac{1}{2^2} \cdot y_{n-2} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} \cdot y_1 = x_n - \frac{1}{2^{n-1}} \cdot x_1$	3p
	$x_n = \frac{1}{2^{n-1}} \cdot x_1 + \frac{2^{n-2} \cdot y_{n-1} + 2^{n-3} \cdot y_{n-2} + \dots + y_1}{2^{n-1}};$ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2^{n-1}} \cdot x_1 = 0; \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{n-2} \cdot y_{n-1} + 2^{n-3} \cdot y_{n-2} + \dots + y_1}{2^{n-1}} \stackrel{\text{Stolz}}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{n-1} \cdot y_n}{2^n - 2^{n-1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} y_n = y.$ <p>In concluzie, $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = y \in \mathbb{R} \Leftrightarrow (x_n)_{n \geq 1}$ este convergent.</p>	2p
3.	$\text{Fie } A = I_3 + B, \text{ unde } B = \begin{pmatrix} 0 & 2011 & -2011 \\ 2011 & 0 & 0 \\ 2011 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ <p>Se constată că $B^3 = O_3 \Rightarrow B^k = O_3$, pentru $(\forall) k \in \mathbb{N}, k \geq 3$.</p>	2p
	<p>Folosind formula binomului lui Newton obținem:</p> $A^n = I_3 + C_n^1 \cdot B + C_n^2 \cdot B^2.$ $B^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2011^2 & -2011^2 \\ 0 & 2011^2 & -2011^2 \end{pmatrix}$	3p

	$A^n = \begin{pmatrix} 1 & 2011 \cdot n & -2011 \cdot n \\ 2011 \cdot n & 1 + \frac{n \cdot (n-1) \cdot 2011^2}{2} & -\frac{n \cdot (n-1) \cdot 2011^2}{2} \\ 2011 \cdot n & \frac{n \cdot (n-1) \cdot 2011^2}{2} & 1 - \frac{n \cdot (n-1) \cdot 2011^2}{2} \end{pmatrix}, n \in \mathbb{N}^*$	2p
4.	<p>Fie $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in M_2(\mathbb{C})$. Din relația lui Hamilton-Cayley</p> $\Rightarrow A^2 + 4 \cdot I_2 = 4 \cdot I_2 + (\text{tr}A) \cdot A - \det A \cdot I_2 \Rightarrow A^2 + 4 \cdot I_2 = \sqrt{502} \cdot A - \sqrt{3} \cdot I$	3p
	<p>Atunci $A^2 + 4 \cdot I_2 = \begin{pmatrix} \sqrt{502} \cdot a - \sqrt{3} & \sqrt{502} \cdot b \\ \sqrt{502} \cdot c & \sqrt{502} \cdot d - \sqrt{3} \end{pmatrix}$;</p>	1p
	$\begin{aligned} \det(A^2 + 4 \cdot I_2) &= 502 \cdot (a \cdot d - b \cdot c) - \sqrt{3} \cdot \sqrt{502} \cdot (a + d) + 3 = \\ &= 502 \cdot \det A - \sqrt{3} \cdot \sqrt{502} \cdot (\text{Tr}A) + 3 = 502 \cdot (4 + \sqrt{3}) - \sqrt{3} \cdot \sqrt{502} \cdot \sqrt{502} + 3 = \\ &= 502 \cdot 4 + 3 = 2011. \end{aligned}$	3p

Olimpiada de Matematică – etapa locală- Galați
12 februarie 2011

Clasa a XII-a

Problema 1.

Să se determine primitivele funcției $f : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \arccos(\cos 2x)$.

Rodica și Dumitru Balan, profesori, Galați

Problema 2.

Fie $I_n = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{1 + \sin^n x} dx$, $n \geq 1$.

- Să se calculeze I_1 ;
- Să se arate că șirul $(I_n)_{n \geq 1}$ este convergent și să se calculeze limita lui.

Conf. dr. Jenică Crînganu, Universitatea Galați

Problema 3.

Pe mulțimea $G=[0,1)$ se definește legea de compoziție $x * y = \{x + y\}$, $\forall x, y \in G$, unde $\{a\}$ este partea fracționară a lui $a \in \mathbb{R}$.

- Să se demonstreze că $(G, *)$ este grup abelian.
- Dacă $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ și $G_n = \left\{0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n-1}{n}\right\} \subset G$, să se demonstreze că $(G_n, *)$ este subgrup al grupului $(G, *)$.
- Să se rezolve ecuația $x^2 * x = \frac{1}{2}$, $x \in G$.

Problemă selectată de Guiță Visilina, profesor, Galați

Problema 4.

Să se rezolve în $M_2(\mathbb{Z}_3)$ ecuația $X^{2012} = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{1} \end{pmatrix}$.

Guiță Visilina, profesor, Galați

Notă Toate problemele sunt obligatorii
Timp efectiv de lucru 3 ore
Fiecare problemă se notează cu puncte de la 0 la 7

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

13 februarie 2010

Clasa a XII-a

Barem de evaluare

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
1.	$\arccos(\cos a) = a, \quad \forall a \in [0, \pi].$ $x \in [0, 2\pi] \Rightarrow 2 \cdot x \in [0, 4\pi] \Rightarrow 2 \cdot x \in [0, \pi) \cup [\pi, 2\pi) \cup [2\pi, 3\pi) \cup [3\pi, 4\pi];$ <p>1). $2 \cdot x \in [0, \pi) \Rightarrow f(x) = \arccos(\cos(2x)) = 2x;$</p> <p>2). $2 \cdot x \in [\pi, 2\pi) \Rightarrow 2 \cdot x - \pi \in [0, \pi);$ fie $y = 2 \cdot x - \pi \in [0, \pi) \Rightarrow 2x = y + \pi$ $f(x) = \arccos(\cos(y + \pi)) = \arccos(-\cos y) = \pi - y = \pi - 2x + \pi = 2\pi - 2x;$</p> <p>3). $2 \cdot x \in [2\pi, 3\pi) \Rightarrow 2 \cdot x - 2\pi \in [0, \pi);$ fie $y = 2 \cdot x - 2\pi \in [0, \pi) \Rightarrow 2x = y + 2\pi$ $f(x) = \arccos(\cos(y + 2\pi)) = \arccos(\cos y) = y = 2x - 2\pi;$</p> <p>4). $2 \cdot x \in [3\pi, 4\pi) \Rightarrow 2 \cdot x - 3\pi \in [0, \pi);$ fie $y = 2 \cdot x - 3\pi \in [0, \pi) \Rightarrow 2x = y + 3\pi$ $f(x) = \arccos(\cos(y + 3\pi)) = \arccos(-\cos y) = \pi - y = 4\pi - 2x;$</p>	3p
	$f(x) = \begin{cases} 2x, & x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right) \\ 2\pi - 2x, & x \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi\right) \\ 2x - 2\pi, & x \in \left[\pi, \frac{3\pi}{2}\right) \\ 4\pi - 2x, & x \in \left[\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right] \end{cases},$	1p

	<p>Fie funcția $F : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$,</p> $F(x) = \begin{cases} x^2 + c_1, & x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right) \\ 2\pi x - x^2 + c_2, & x \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi\right) \\ x^2 - 2\pi x + c_3, & x \in \left[\pi, \frac{3\pi}{2}\right) \\ 4\pi x - x^2 + c_4, & x \in \left[\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right] \end{cases}, \text{ unde } c_1, c_2, c_3, c_4 \in \mathbb{R}$ <p>o primitivă a funcției f.</p> <p>Cum orice primitivă este funcție derivabilă, deci continuă, rezultă că primitiva F este continuă în $\frac{\pi}{2}$, π și $\frac{3\pi}{2}$.</p>	1p
	<p>Așadar, primitivele funcției f au forma:</p> $F(x) = \begin{cases} x^2 + \frac{\pi^2}{2} + c, & x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right) \\ 2\pi x - x^2 + c, & x \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi\right) \\ x^2 - 2\pi x + 2\pi^2 + c, & x \in \left[\pi, \frac{3\pi}{2}\right) \\ 4\pi x - x^2 - \frac{5\pi^2}{2} + c, & x \in \left[\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right] \end{cases}, \quad c \in \mathbb{R}.$	2p
2.	<p>a). $I_1 = 2$.</p>	2p
	<p>Demonstrarea că șirul $(I_n)_{n \geq 1}$ este mărginit și monoton.</p>	2p

	<p>Calcularea limitei șirului $(I_n)_{n \geq 1}$;</p> $\left \sqrt{1 + \sin^n x} - 1 \right = \frac{\sin^n x}{\sqrt{1 + \sin^n x} + 1} \leq \frac{1}{2} \sin^n x, (\forall) n \geq 1, (\forall) x \in \left[0, \frac{\pi}{2} \right],$ de unde $1 - \frac{1}{2} \sin^n x \leq \sqrt{1 + \sin^n x} \leq 1 + \frac{1}{2} \sin^n x,$ și integrând aceste inegalități între 0 și $\frac{\pi}{2}$ obținem $\frac{\pi}{2} - \frac{1}{2} J_n \leq I_n \leq \frac{\pi}{2} + \frac{1}{2} J_n$, unde $J_n = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^n x dx.$ <p>Să demonstrăm că șirul (J_n) este convergent către 0. Șirul (J_n) este monoton descrescător și mărginit inferior, deci convergent. Făcând integrări prin părți se ajunge la relația de recurență $J_n = \frac{n-1}{n} J_{n-2}, (\forall) n \geq 2$, și prin inducție matematică se arată că $n J_n J_{n-1} = \frac{\pi}{2}, (\forall) n \geq 1$, de unde va rezulta $J_n \rightarrow 0 \Rightarrow$ că șirul (I_n) este convergent către $\frac{\pi}{2}$.</p>	3p
3.	Demonstrarea cerinței că $(G, *)$ este grup abelian.	4p
	Demonstrarea cerinței că $(G_n, *)$ subgrup al grupului $(G, *)$.	1p
	Rezolvarea ecuației. Soluțiile ecuației sunt $x_1 = \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}$ și $x_2 = \frac{-1 + \sqrt{7}}{2}$	2p
4.	Fie $B \in M_2(\mathbb{Z}_3)$, $B = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ soluție a ecuației date. Determinarea formei matricei B^{2012} .	4p
	Determinarea soluțiilor ecuației $B_1 = \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{2} & \hat{1} \end{pmatrix}$ și $B_2 = \begin{pmatrix} \hat{2} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{2} \end{pmatrix}$.	3p